

KULTUR

NYHEDER / KULTUR

Der er så meget sprog til mig

07-06-2007 kl. 00:00 KUNST OG ARBEJDSRO: Jeg er overvældet, siger Henriette E. Møller, der fik et brag af en debut i januar med romanen *Jelne* og efterfølgende er blevet tildelt Statens Kunstfonds tre-årige arbejdsstipendium

- Legatet betyder, at jeg har fået og fundet ro. Jeg ved, at der kommer penge ind på kontoen de næste tre år. Så jeg har fået råd til at stoppe på arbejdet, tid til research og virkelig tid til at skrive. Jeg kan få lov til at bruge sproget, som jeg vil, skabe personer og hændelser, som jeg ikke selv kunne opleve, siger Henriette E. Møller. - Foto: Leif Tuxen.

[Udskriv](#)[Tip en ven](#)

Relaterede artikler

[At holde døden beskæftiget](#)

Dorte Remar

[Artikler](#)[Profil](#)

Dorte Remar

Hun læner sig ud ad det åbne vindue, det er *Jelne*, der læner sig ud af det åbne vindue fra lejligheden på 5. sal, en sen eftermiddag i januar. Hun står og lyser op i den røde trøje, *Jelne* står i den røde trøje og læner sig ud af vinduet i lejligheden på Nørrebrogade. Hun står med en kasse i hænderne, hun løfter den ud af vinduet, kassen, hendes arme er strakt ud, hun vender den med bunden opad.

Jeg fik bare den første sætning i hovedet og skrev de første otte sider sådan i et hug med den måde at skrive på. Jeg ved ikke, hvor det kommer fra, og nu tror jeg ikke, jeg kan komme af med den, siger Henriette E. Møller.

Da den 30-årige forfatter debuterede i januar i år med romanen *Jelne*, som begynder med ovennævnte citat, kunne anmelderne lide, hvad de læste. Forførende debut, skrev Kristeligt Dagblad. Sprogtonen en klasse for sig, lød det i Weekendavisen. Og Berlingske Tidende skrev, at hun har et usædvanligt stærkt greb om sin filmisk urolige fortælling.

Debuten vakte også opsigt i Statens Kunstfonds litteraturudvalg, som den 2. maj overrakte Henriette E. Møller fondets tre-årige arbejdsstipendium på i alt 840.000 kroner med begrundelsen, at forfatteren har en forrygende evne til at tilrettelægge en helt almindelig fortælling på en fuldstændig ualmindelig, insisterende måde.

Et brag af en debut efterfulgt af det store legat. Henriette E. Møller blev overrumplet og er stadig ikke kommet sig over det, som retteligt er en gedigen succes.

Det er helt ned til, at jeg tjekker min bankkonto for at se, om pengene virkelig står der, og jeg kan stadig ikke finde ud af at læse, at anmeldelserne er gode. Jeg kan simpelthen ikke tro på, at det er sandt. Det har noget at gøre med nemesis. Hvis jeg er for kæk, vil det nok blive taget fra mig igen. Det er ligesom, når man ikke har lyst til at tale om døden, for så skal den nok komme, siger Henriette E. Møller.

Hun byder på nescafé, frugt og chokolade i sin og kærestens enkelt og moderne indrettede lejlighed i et af de nye boligkomplekser i Ørestaden på Amager. Fra vinduerne er der interessant udsigt til nyanlagte kanaler, kæmpekraner og stilladser på Danmarks Radios økonomiske ulykke i form af det nye koncerthus. Her er også et arbejdsværelse, hvor den unge forfatter er i fuld gang med et nyt romanprojekt om en bedstefars død oplevet fra to forskellige vinkler. Hovedpersonen Ida har læserne mødt i *Jelne*, hvor hun er veninde til titelfiguren.

Denne Jelne, oprindeligt døbt Jenny, bliver forladt af sin kæreste og er lige så alene i verden, som da hendes bedstefar i sin tid tog hende til sig og sagde, at hun var jelne på jysk alene som i Jeppe Aakjærs hjem Jenle ved Skive. Men Jenny hørte det som jelne, og det er under det navn, hun forlader København og sit job på et hotel og drager til en kro i provinsen for at optræve sine spinkle rødder: Faderen, hun aldrig har kendt, moderen, der døde for tidligt fra hende og bedstefaderen, der også dør. Der er mange døde i Henriette E. Møllers debutroman.

Det er fordi, jeg selv har oplevet døden ret tæt på. Min far døde for fem år siden, og min farfar døde for et år siden. Jeg undrer mig ret meget over døden. Jeg kan ikke forstå den, så det handler om at skrive den frem og forsøge at fatte den. Jeg tror, jeg er kommet så langt i processen, at jeg nu ved, at folk dør. Det troede jeg ikke engang. Min far var meget syg af kræft, men jeg havde ikke fantasi til at forestille mig, at han kunne dø.

– Nu kan jeg ikke komme uden om døden, og den bliver også et tilbagevendende tema i mit nye manus. Jeg ved ikke, om det er sådan, at hvis jeg lader folk dø i min bog, er døden beskæftiget dér. Måske er det igen den der mærkelige barnlige overtro.

Henriette E. Møller er vokset op sammen med tre søstre i Randers. Efter gymnasiet arbejdede hun, var på højskole og læste nordiske sprog og litteratur på Aarhus Universitet. Fra 2000 til 2002 gik hun på Forfatterskolen. Derefter tog hun en bachelorgrad i dansk og kulturformidling på Københavns Universitet. Nu går hun på IT-Universitetet med håbet om at ende som cand. it. og et job med webformidling. For hun tør ikke tro på, at hun kan leve af forfatterskabet og har i perioder overvejet, om hun helt skulle stoppe med at skrive.

Jeg kom ind på Forfatterskolen i første hug, men det var hårdt at gå der, jeg fik hård kritik, og det var et helt nyt miljø, da jeg ikke kommer fra en akademisk familie. Jeg skrev efterfølgende et manuskript, som jeg fik afslag på fra flere forlag. Så også derfor er det svært at forstå, at det er gået så godt.

Men jeg har altid drømt om at blive forfatter. Jeg tror, at det kommer fra min mormor, som læste mange bøger og talte meget om forfattere. Jeg tænkte, at hvis jeg blev forfatter, ville hun blive stolt af mig. Jeg har også altid syntes, at sproget er et godt redskab. Jeg var den stille pige i skolen og skrev meget dagbog. På den måde kom jeg ud med ting, jeg ellers ikke fik sagt, siger Henriette E. Møller.

Da hun besluttede at skrive den roman, der blev til Jelne, satte hun et halvt år af til arbejdet.

Jeg satte mig til computeren hver dag. Det var frygteligt ensomt og hårdt, fordi jeg ikke havde en kontrakt med et forlag. Jeg tror, at processen bliver en anden nu, fordi jeg har en god forlagsredaktør, der vil læse, hvad jeg skriver, og jeg har også mere selvtillid i skriveprocessen.

Det er en kliche at sige det, men jeg kan ikke lade være med at skrive. Sætninger og ord bobler inde i hovedet på mig, der er så meget sprog til mig. Da jeg skrev Jelne, fik jeg følelsen af, at jeg måtte bruge alt det sprog, jeg ville. Sådan har jeg ikke følt før. Sproget er helt klart en drivkraft i den her bog. Jeg har vidst, hvad der skulle ske, men jeg ved ikke, hvor historien kommer fra, bortset fra at jeg altid har været ret fascineret af hoteller og den anonyme kommen og gåen.

De litterære forbilleder er danske Christina Hesselholdt og Hans Otto Jørgensen samt engelske Virginia Woolf.

Hendes skrivestil flydende, abrupt og tankepringsmæssig kan jeg enormt godt lide. Hun har også en særlig alvidende fortællerstemme med et alvidende overblik, som har noget at sige og virker nærværende på en anden måde, end en jeg-fortæller kan gøre det, siger Henriette E. Møller.

Hun havde oprindeligt søgt Statens Kunstfonds litteraturudvalg om et arbejdslegat på 50.000 til 100.000 kroner. Desto større var overraskelsen, da hun fik brev om, at hun havde fået det treårige arbejdsstipendium. En eller anden havde flyttet hendes ansøgning fra den ene bunke til den anden. Dagen efter sagde hun sit job som digital assistent på Urban.dk op.

Legatet betyder, at jeg har fået og fundet ro. Jeg ved, at der kommer penge ind på kontoen de næste tre år. Så jeg har fået råd til at stoppe på

arbejdet, tid til research og virkelig tid til at skrive. Jeg kan få lov til at bruge sproget, som jeg vil, skabe personer og hændelser, som jeg ikke selv kunne opleve, siger Henriette E. Møller.

Spørgsmålet er, om hun har et budskab som forfatter?

Nej, jeg tror bare, at jeg gerne vil fortælle nogle historier.

remar@kristeligt-dagblad.dk

